І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 232. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го ГРУДНЯ 1958 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 3, 1958 No. 232. VOL. LXV

В МЕХІКО ВІДБУЛАСЯ ІНСТАЛЯЦІЯ НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА

Мехіко Сіті. — У понеділок 1-го грудня ц. р. тут відбулися урочистості, зв'язані з інавгурацією нового президента Мехіко Адольфо Льопеза Матеоса, 48-літнього адвоката і колишнього міністра праці. В урочистостях взяли участь представники багатьох держав світу, в тому теж і Джан Фостер Доллес, як репрезентант уряду З'єдинених Держав, який передав особисто послання през. Айзенгавера із найкращими побажаннями для новоінстальованого президента Мехіко. Свою інавгураційну промову през. Адольфо Льопез Матеос присвятив проблемам збільшення можливостей виховання й освіти та приспішення економічного розвитку країни. Водночас із цим новоінстальований президент висловив попередження вбік деяких політичних кіл у країні, що він, як голова держави і його уряд, не толеруватиме їх підривної діяльности й ініціювання ними демонстрацій та страйків. Якщо ж ще до цього закордонну політику, то — згідно із заявою Льопеза — Мехіко хоче грати конструктивну ролю в міжнародному житті. Під час інавгураційних урочистостей проголошено склад нового уряду, який був до того часу повною таємницею. Секретарем закордонних взаємин у новому уряді став Мануель Тельльо, колишній амбасадор до Вашинґтону, секретарем зв'язку Хавієр Баррос Сієрра, колишній декан одного з мехіканських інженерних каледжів. Новим директором націоналізованої мехіканської індустрії призначено Паскуаля Гуттереза Рольдана, промисловця і фінансиста, який був директором однієї з найбільших мехіканських сталеварень. Секретарем внутрішніх справ у новому уряді став Густаво Діяз Ордаз. Спроби мехіканських опозиційних кіл зорганізувати під час інавгураційних церемоній загальну антиамериканську демонстрацію не повелися. На вулицях розкинуто тільки летючки із вимогою, щоб Доллес „забирався додому". Ніяких інцидентів ні заворушень не було. У своєму листі до президента Льопеза президент ЗДА Айзенгавер підкреслив факт, що взаємини між ЗДА і Мехіко є добрим прикладом, як державні границі можуть бути не тільки бар'єрами, але й брамами для мирної виміни людей, ідей і культурних дібр.

93 особи згинули в пожежі школи в Шикаго

Шикаго. — 1-го грудня в 2:42 годині по полудні вибухла з невідомих досі причин пожежа в парохіяльній школі при римо-католицькій церкві при вулиці Вест Айова, в якій згинуло принаймні 90 учнів і три сестри-вчительки. Під час пожежі було в школі 1,515 учнів народної школи і 120 дітей з дитячого садка. Понад 100 дітей відвезено до сусідніх шпиталів, деяких з них є в критичному стані, і тому побоюються, що число жертв цієї жахливої пожежі ще збільшиться. Священики разом із вчительками рятували дітей, які в паніці вискакували через вікна, бо пожежа почалася внизу, і дим заповнив всі коридори і клясові приміщення. В одній клясі пожежники знайшли 24-ох учнів мертвих в лавках, де вони вибінчували свої домашні завдання. Комісар поліції Роберт Квінн, заявив, що не можна усталити причини пожежі, бо кімната, в якій був паровий котел випу будинка, не є пошкоджена, тому важко твердити, що пожежу спричинила експльозія того котла. Один учень зізнав, що чув гук, але інші діти заперечують це. Поліція не виключає й тієї можливости, що пожежа виникла внаслідок підпалу, і агенти ФБІ вже ведуть в цьому напрямку слідство. Комісар пожежної сторожі не може зрозуміти, як міг вогонь так швидко поширитися і обхопити цілий будинок. Можливість підпалу скріплює ще й той факт, що недавно деякі школи дістали були повідомлення, що в їх будинку є бомба, і поліція мусіла ці будинки евакуювати та шукати за бомбою, якої не було. Представник міської управи ствердив, що на другому поверсі було в цьому будинку аж 6 виходів, і тому була можливість втечі перед пожежею, бо коридори були доволі широкі. Сусідка шкільного будинку пані Барбара Ґловацька повідомила поліцію, що перед пожежею якийсь чоловік вступив був до її крамниці і питався за телефоном, бо хотів повідомити про пожежу школи. Поліція шукає за ним.

СЕН. ГОМФРІ 6 ГОДИН ПЕРЕБУВАВ НА КРЕМЛІ

Москва. — Сен. Губерт Г. Гомфрі, демократ з Міннесоти, прибув 1 грудня ц. р. до Москви і того самого дня його запросили до Кремлю на розмову з Хрущовим. Він вернувся до готелю щойно за 6 годин. Розмова з Хрущовим тривала так довго, що він зрікся свого пляну відвідати в той вечір — московський цирк. Після авдієнції у Хрущова він був на обіді на Кремлі з членами совєтського уряду. Ніяких подробиць тієї розмови покищо не оприлюднено.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЦИВІЛЬНОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ

В столиці відбувається 10-денна конференція для цивільної мобілізації і мобілізації оборонних ресурсів. На світлині зліва направо: секретар оборони Ніл Г. МекЕлрой, представник Торговельної Палати ЗДА Філіп М. Толботт — голова конференції і генерал поручник Дж. В. Манді — комендант промислового каледжу для збройних сил.

Більшість виконних директорів передбачають ріст економіки в 1959 році

Ню Йорк. — Агенція „Дан енд Бредстріт" запитувала 109 провідних виконних директорів, і майже всі вони передбачають ріст своїх підприємств в 1959 році. Тільки департамент рільництва вже тепер твердить, що прибутки фармерів в 1959 році будуть менші в порівнянні з цим роком. Забезпеченева кампанія „Продюшенз" передбачає, що видатки консументів збільшаться на 16 біл і становитимуть в 1959 р. 307 більйонів. Корпорація „Ф. В. Дадж" вірить, що і в найближчих місяцях будівельний промисел встановлятиме нові рекорди, які це було досі впродовж попередніх шістьох років. В 1959 році має збільшитися число затруднених на 1,500,000; платні й заробітки будуть також збільшуватися, але меншим темпом, як давніше; будуть збільшуватися і прибутки корпорацій. На інвестиції мають видати 7,500,000,000 долярів. На будову нових фабрик мають видати два більйони більше як в 1958 році. Видатки федерального уряду мали б збільшитися на 3,500,000,000 долярів (уряд говорить про зменшення бюджету!), а видатки стейтів і міст на чотири більйони долярів.

Флеммінг про шкоди внаслідок закриття шкіл

Вашингтон. — Секретар здоров'я, виховання і добродійности Артур С. Флеммінг заявив на пресовій конференції, що досі учні в південних стейтах втратили вже один мільйон навчальних днів внаслідок того, що закрито школи у зв'язку із об'єднанням шкіл. Флеммінґ звертав увагу на те, які шкоди це приносить в першу чергу учням, а потім і цілому громадянству та, що тисячі дітей не можуть користати з нормального навчання, бо закриті школи в Литтл Року, Арканзо, Норфолку і Шарлоттенвіллі, Вірджінія, та в повіті Воррен (Вірджінія). Секретар виховання твердив, що немає арґументів, якими можна було б оборонити конечність закриття шкіл.

У Филаделфії відбулися наради у пластових виховних справах

Филаделфія. — В суботу 29 і в неділю дня 30 листопада ц. р. у Пластовому Домі филаделфійської Пластової станиці проходили наради головного референту виховної діяльности при Головній Пластовій Булаві. Нарадами, що були присвячені справам зв'язаним із реалізацією виховних резолюцій прийнятих Другими Зборами Конференції Українських Пластових Організацій, як теж справам вишколу пластових виховників та проводників проводила Цьопа Паліїв, заступниця голови ГПБ і голова гол. референтури виховної діяльности. У нарадах взяли участь голови Головної Пластової Ради інж. Ярo Гладкий, голова Гол. Пл. Булави д-р Осип Бойчук, головні булавні пластунів і пластунок ред. Богдан Кравців і ред. Ольга Кузьмович, голова Крайової Пластової Старшини ЗДА д-р Ярослав Падох, булавні і співробітники булав головних булавних, крайові коменданти пластунів і пластунок і теж окремі пластові діячі і виховники.

У Вилементик, Конн., відбулося Союзове Віче

Вилементик, Конн. — В неділю 30 листопада 1958 р. відбулося тут перше союзове віче, в якому взяли участь члени місцевого Відділу У. Н. Союзу ч. 387 та численні місцеві громадяни, які ще досі не включилися до великої союзової організації. Віче, яке було скликане заходом названого Відділу УНСоюзу та відбулося у залі місцевого Народного Дому, розпочав секретар союзового Відділу, п. Василь Самофал, вказуючи на мету віча. Голова та секретар Українського Народного Дому, п. Михайло Плеш та Василь Олійник, привітали від всієї місцевої громади місцевий Відділ УНСоюзу та представника Екзекутиви У. Н. Союзу в особі головного секретаря д-ра Ярослава Падоха, який прибув на віче. Д-р Падох виголосив доповідь про національне і громадське значення УНСоюзу впродовж 65-ти років його існування та вказав на поситу конечність тієї організації для нашої громади в Америці та її велику актуальність під цю пору. Підкреслюючи гармонійну співпрацю в межах УНСоюзу всіх трьох шарів американського громадянства української походження, а саме піонерів новоприбулих і тут народжених членів, звернувся з апелем до приявних, щоб шанували цю найстаршу і найбільшу українську установу у вільнім світі і щоб включилися до неї і в ній працювали для свого добра та добра цілої громади. Після доповіді відбулася дискусія, в якій забирали голос голова Відділу п. Василь Гірчиця, п. Михайло Чепіжак, п. Корець і інші. В дискусії порушено справу придбання власного Народного Дому та інші громадські й забезпеченеві питання. Віче було влаштоване у 20-ліття союзової організації у Вилементику.

Президент Франції Коті зрікається в користь ген. де Голя

Париж. — Президент Франції Рене Коті заявив прем'єрові генералові де Голеві на нараді в Елізейському палаці в минулий понеділок 1 грудня, що він, Коті, не кандидуватиме у президентських виборах, які — за новою конституцією — відбудуться у Франції 21 цього місяця. Практично це означає промощення шляху для вибору президентом Франції генерала Шарля де Голя, як єдиного кандидата на те становище. В найближчу неділю відбудуться у Франції на зібраннях самоуправних міських і департаментівних рад вибори 75,000 елекгорів, які в свою чергу виберуть першого президента 5-ої Французької Республіки. Президентські вибори 21 грудня ц. р. будуть третім актом в ряді голосувань, що змінять внутрішньо-політичну структуру Франції. Першим таким актом був плебісцит над новою конституцією в дні 28 вересня ц. р., наступним вибори до парляменту в днях 23 і 30 листопада, а вибора нового президента, який матиме не тільки репрезентаційну, але й поважну виконавчу владу, завершать пляни реформ де Голя. За твердженням деяких часописів, де Голь не є вдоволений аж занадто великою перемогою „де голлістів" з новозаснованої партії Унія за Нову Республіку, які матимуть в парляменті 188 послів. Більшість їх — це цілком у політиці невідомі особи. Центро-ліва демократична опозиція, навіть зблокована матиме меншість і тому не гратиме вирішної ролі. Новий парлямент зійдеться вперше щойно в лютому, а почне ділові наради щойно в квітні наступного року.

В Еспанії переведено масові арештування серед інтелектуалів

Мадрид. — В останніх трьох тижнях арештовано в Еспанії найменше 80 осіб із світа письменників, лікарів, адвокатів і промисловців. Крім Мадриду і Сан Себастіяну, де виарештовано найбільше осіб, арештування торкнулися також міст, як Ґранада, Віторія, Севілля і Сараґосса. У цих арештуваннях, переведених під гаслом боротьби з противнажавними елементами, найцікавіше те, що велика більшість арештованих — це розмірно молоді люди нижче 40 років, з багатих і загально відомих родин, та що всі вони нічого спільного не мають з комуністичною партією. Тому покищо не названо їх комуністами, як це — за твердженням західньої демократичної преси — діється там у подібних випадках. Зате арештовано безумовно — противники теперішнього режиму ген. Франка, ліберали, що схиляються своїми поглядами до соціял-демократів европейського зразка. До арештованих належить адвокат Антоніо Віллар, професор економії Хуан Равентос і Карнер, кількох лікарів і ін. За коментарями преси — вони займались політичною діяльністю, що змагала до лібералізації теперішнього режиму. В Еспанії всі політичні партії поза „Фалянгою" заборонені.

Тіто виїхав з відвідинами до 5-ох „невтральних" країн

Београд. — Юґославський през. Тіто виїхав у 2½-місячну подорож до Індонезії, Бірми, Індії, Єґипту і Етіопії. Він поїхав в минулий понеділок 1 грудня поїздом до порту Дубровник, відкіля відпливе своїм яхтом „Галеб" безпосередньо до Індонезії. Вертатись буде літаком і в поворотній дорозі вступатиме до названих вгорі країн. Формально — відвідини Тіта в Індонезії та в Єгипті є ревізитуванням президентів Сукарна і Нассера. У товаристві Тіта знаходяться його дружина і 9 вищих юґославських урядовців.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Ню Йорк. — Заходом Об'єднання Українських Письменників „Слово" в суботу дня 6 і в неділю дня 7 грудня відбудеться в Ню Йорку з'їзд українських письменників на еміграції, в якому крім членів „Слова" візьмуть участь не тільки письменники із ЗДА і Канади, але теж і гості з Европи між ними видатний український поет і прозаїк і водночас політик і публіцист Іван Багряний. З'їзд почнеться в суботу дня 6 грудня ц. р. у приміщеннях Українського Інституту Америки (21 East 79th Street) і буде започаткований промовами Григорія Костюка-Подоляка і Уласа Самчука, після чого будуть виголошені доповіді ред. Богдана Кравцева про сучасну літературну ситуацію в підсовєтській Україні і Валеріяна Ревуцького про „відлигу" в українській драматургії (1953-1958). Цього ж дня у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку (о год. 7-ій вечора) відбудеться літературний вечір з виступами окремих поетів і прозаїків. Недільна сесія з'їзду буде присвячена розглядові сучасної української літератури на еміграції, що його започаткують своїми виступами Юрій Лавриненко-Дивнич, Галина Журба, Іван Багряний, Юрій Тарнавський та інші. Після обідньої перерви відбудуться наради членів ОУП „Слово" для полагоди внутрішніх організаційних справ.

АДЕНАУЕР КОНФЕРУЄ З ОПОЗИЦІЄЮ У СПРАВІ БЕРЛІНУ

Бонн. — Західньо-німецький канцлер Конрад Аденауер перевів кількагодинну нараду із лідерами опозиційних партій Соціялістичної і Вільних демократів та союзної Німецької партії, щоб устійнити однозгідний німецький національно-політичний фронт у справі теперішньої Берлінської кризи. Від соціялістів були приявні їхній лідер д-р Еріх Олленгауер і його заступник Герберт Венер. У комунікаті заповідається продовження цих розмов. 82-річний канцлер Аденауер рідко нараджується з своїми партійними антаґоністами й опозиціоністами. Остання зустріч відбулася весною цього року у зв'язку з актуалізацією справи атомового озброєння західньо-німецької армії. Часописні коментарі на цю тему підкреслюють можливість переговорів західньо - німецького уряду на базі коаліції з соціялістами, бо такої коаліції тепер не бажає собі жодна сторона. Між урядом Аденауера і соціялістичною опозицією нема різниці думок щодо того, що совєтська пропозиція створення з західнього Берліну „вільного міста" є не сприйнятлива. У цьому пункті — щодо збереження західнього Берліну в орбіті західнього світу — нема між німцями двох думок щодо політичної тактики. Всі німці погоджуються з берлінським посадником Віллі Брандтом, що проблема Берліну не існує у відриванні від всенімецької проблеми і що тому треба використати теперішню кризу довкола Берліну для зактуалізування переговорів про об'єднання Німеччини. І саме тут починається розбіжність поглядів між Аденауером, який німецьку політику тісно пов'язав із західнім військово-політичним бльоком Північно - атлантійського пакту (НАТО), вважаючи, що тільки відбудова мілітарної і економічної потуги Західньої Німеччини може спонукати Москву до компромісу щодо з'єднання Німеччини, та соціялістами, які схиляються до концепції невтральної Німеччини, без атомової зброї і без стаціонування на її території західньо-альянтських військ. Очевидно, що тепер, в обличчі совєтського ультиматуму щодо проголошення західнього Берліну „вільним містом" протягом найближчого пів року, всі німці на Заході вбачають в американському гарнізоні в західньому Берліні найтвердшу гарантію безпеки для того міста — коментують газети. Американський амбасадор в Західній Німеччині Дейвід Брус і французький амбасадор Франсуа Сейду, після наради з берлінським посадником Віллі Брандтом заявили, що в справі Берліну існує „цілковита єдність поглядів" між західніми альянтами.

Об'єднані Нації знову відкладають справу ревізії чартеру

Об'єднані Нації. — Політична Комісія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй вирішила 61 голосом проти 0 при 9-ох, що стрималися, щоб справу ревізії чартеру Об'єднаних Націй відкласти на наступну Генеральну Асамблею в 1959 році. Совєти заявилися проти будь-якої дискусії над ревізією чартеру, поки комуністичний Китай не буде прийнятий до Об'єднаних Націй. Ґана, Греція, Індія, Індонезія, Ліберія, З'єднана Арабська Республіка і Юґославія зголосили резолюцію, щоб Генеральна Асамблея „взяла під увагу почування, висловлені багатьма членами" щодо потреби поширення числа членів Ради Безпеки, як Ради. Представник Америки Томас Бартлет гостро натавтував становище. Совєти, які заперечує право доповнити чи змінити чартер Об'єднаних Націй без участи комуністичного Китаю, щоб він натавровний, як воєнний агресор та знайшовся у стані війни з країнами Об'єднаних Націй.

Альжирські націоналісти звернулись до комуністичного Китаю за допомогою

Об'єднані Нації. — У дорозі до комуністичного Китаю знаходиться делеґація від альжирського націоналістичного уряду за кордоном — розкриь член того уряду, міністер інформації Мохаммед Язід під час свого виступу в телевізійній програмі в Ню Йорку. Мохаммед Язід є неофіційним обсерватором від Альжирського Фронту Визволення в ОН. Він подав до відома, що між членами делеґації знаходяться міністер військового постачання для альжирських партизанів, Махмуд Шеріф, і натякнув виразно на те, що ціллю альжирських делеґатів є дістати від комуністичного Китаю зброю та виряд, потрібний для продовжування війни проти Франції. Мохаммед Язід нарікав на стримано - невтральне, а то й на нібі цепринципне становище З'єдинених Держав супроти згаданого екзильного уряду альжирських націоналістів, протиставлюючи тому становище — прихильну поставу китайських комуністів, які — очевидно! — відразу визнали той уряд та запросили його на гостину до Пейпінгу. Проте, водночас Мохаммед Язід заявив готовість альжирських націоналістів переговорювати з Францією, під умовою, що переговори будуть брати під увагу політичну і військову ситуацію.

В АМЕРИЦІ

● **У 1902 році** збудовано за 275,000 долярів в Ню Йорку на розі Ріверсайд драйв і 89-ій вулиці пам'ятник в пошану воякам і морякам, які згинули під час Громадянської війни. Тепер обчислили, що на реставрацію цього пам'ятника треба видати 1,300,000 долярів.

● **27-го листопада** у Питсбурґу, Па., почали відзначати 200-річчя існування того міста дзвонениям у дзвони, грою на козах та пострілами з гармат. Відзначування ювілею триватиме цілий рік. 25-го листопада 1758 року англійський генерал Джан Форбс здобув це місто від французів і назвав його в пошану тодішнього англійського прем'єра Питта — Питсбурґом.

● **Демократичний сенатор Губерт Г. Гомфрі**, якого згадують як можливого кандидата на президента ЗДА, сказав американським кореспондентам у Москві, де він тепер перебуває, що „людина, яку виберуть на Президента ЗДА в 1960 році, буде найнещасливішою людиною в світі".

● **У Портсмуті, Н. Г.**, будують за $100 мільйонів підводний човен, який матиме назву „Абрагам Линколн", а в Ньюпорті подібний атомовий підводний човен, який звтиметься „Роберт Е. Лі". Обидва ці човни зможуть вистрілювати балістичні ракети на віддаль 1,500 миль.

● **Федеральний Уряд Виховання** повідомляє, що в шкільному році, який почався у вересні 1957 року, записалося в ЗДА до університетів і каледжів 3,258,556 студентів, — на 5.2 відсотка (190,139) більше як в попередньому році. Це вже 7-ий із черги рік, в якому збільшується число студентів каледжів і університетів. Із загального числа студентів 2,110,426 є хлопці, а 1,148,130 дівчата.

● **Крайова Рада для навчання географії** на річній конференції, що відбулася в готелі „Статлер - Гілтон" в Ню Йорку, ухвалила резолюцію, в якій вимагається, щоб в публічних і середніх школах більшу увагу звертало на вивчення географії. В совєтських школах навчають географії по дві години тижнево впродовж принаймні 6-ох чергових років.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Троє українців — Анна Курпіта — 32 роки із синами Петром — 13 літ і Григором — 12 літ** — згинули на автовому шляху при в'їзді на „Тирнпайк" біля місцевости Бенсейлім внаслідок наїзду вантажного авта на авто, що ним їхали вони. Чоловік і батько покійних Іван Курпіта з Филаделфії важко поранений. Поранені теж шофер Михайло Грицько та його брат Павло.

● **„Лемківські Вісті"** — лемківська незалежна газета, присвячена справам лемків, що виходила досі неперіодично, почала появлятися з листопадом ц. р. уже як місячник. Вирішено видавати цей часопис частіше на З'їзді Організації Оборони Лемківщини, що відбувся 18-го жовтня ц. р.

● **Пластова Станиця у Вінніпегу** відзначила в неділю, дня 23-го листопада ц. р. десятиріччя своєї існування і праці. Розвоковни ці відзначено участю в Богослуженнях, спільним обідом, концертом і виставою.

● **Посол д-р Іван Кучерена**, член канадійської делеґації на наради парлямантарної комісії держав НАТО в Парижі, виголосив під час дебат над науково - технічною співпрацею держав НАТО, що відбулися дня 17 листопада, промову про значення поневолених народів у боротьбі з комуністичною загрозою.

● **Колишні абсольвенти української гімназії в Інсбруці**, під ініціятором і власником було тамошнє Товариство св. Андрея, пляюють зробити літом 1959 р. на одній з гірських осель в ЗДА, мабуть на „Союзівці", з'їзд колишніх учнів тієї середньої школи, що її закінчили визначні були всіма середніми й високими школами Заходу. Ініціятива того з'їзду зродилась на недавній зустрічі в Ню Йорку кількох колишніх абсольвентів тієї гімназії, які тепер займають поважні становища в ЗДА і в Канаді. Зголошувати на адреси: Miss Tania Mogilnitsky, 366 Roxton Road, Toronto, Ontario, Canada, або Mr. L. G. Wynnyckyj, 2609 Moreau Street, Montreal, Quebec, Canada, або Mr. B. Mishko, 431 E. 136th Street, New York, N. Y.

У СВІТІ

● **В Об'єднаних Націях** представник Америки спротивився, щоб розглядати проект про міжнародну конвенцію у справі виміни інформацій. Вотсон В. Вайз заявив, що поки Совєти дивляться на всі вістки виключно з погляду своєї партійної пропаганди, неможливий дійсний і справедливий обмін газетними вістками.

● **„Медичний Робітник"**, орган Академії медичних наук СССР, знову виступив з гострими атаками проти теорії Жиґмунда Фройда, засновника психоаналітичної теорії про підсвідомі гони у людському організмі, зокрема статеві гони у людській підсвідомості. Комуністи поборюють „фройдизм" не тільки в теорії, але теж в моральному житті, а тому, що вони проти всього, що натякає на індивідуальність.

● **До Західнього Берліну** раз у раз приїжають різні американські конгресмени і сенатори для запевнення солідарности американського Конгресу з політикою Айзенгавера у справі Німеччини взагалі та Берліну зокрема.

● **В Йоганнесбурґу в Південній Африці** поліція заборонила похід муринок під міську управу, в будинку якої вони „не буде" годі, коли муринська делеґація захоче передати йому меморіял з протестом проти обов'язку расових особистих документів для муринських жінок. Тоді муринки, одинцем, по двоє і троє, цілий день ішли до магістрату й передавали петиції з протестами на руки секретаря. Зголошено 5,000 протестів.

● **На Сицилії** італійський суд засудив на 9 місяців і 20 днів в'язниці 37-річного письменника Данилю Дольчі, який зискав собі славу „апостола бідних" різними своїми імпрезами і демонстраціями в користь безробітних і бідних. Його судили за незаконний поділ міського ґрунту поміж бідних, за спротив поліції і т. п. провини.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВИКЛИК НАШИХ ДНІВ

Державний секретар Джан Фостер Доллес, промовляючи попереднього тижня на зібранні Світової Ради Церков у Шикаго, висловив думку, яку можна вважати основною проблемою нашого часу. Він твердив: ми мусимо змінитись, щоб гідно зустріти виклик зміненої доби. Доба бо справді змінилась, та ще й як! Вона змінилась більше, ніж ми це встані збагнути. Коли 6-го серпня 1945-го року американський літак Бі-29 скинув першу атомову бомбу на японську Гірошіму, „Ню Йорк Таймс" у коментарі на цю подію твердив, що людство впродовж тієї одної ночі пережило тисячу років. Людський геній, розбивши атом, визволивши його енергію і пробивши отвір у всесвіт, зробив справді тисячолітній скок вперед, у розвитку техніки, але на цей скок людина аж ніяк не була приготована морально й етично. З цього і виникла криза, яку людина намагається тепер перемогти розпачливими зусиллями зменшити відстань між технічним розвитком і морально-етичним достосуванням до нього, щоб здобути втрачений баланс.

Покійний 32-ий президент З'єдинених Держав, Франклін Делано Рузвелт, у своєму зверненні до Конгресу 6-го січня 1941-го року назвав у такому порядку чотири свободи, що мали стати базою змагання людей і народів до кращого світу і щасливішого їх життя та їх гарантії: свобода слова, свобода віровизнання, свобода від недостатків та свобода від страху. Із вступленням в атомову добу, ця остання свобода, свобода від страху, стала чи не найбільш універсальною проблемою. Бо коли, наприклад, першими трьома свободами вільний світ у більшій чи меншій мірі користується, то цієї четвертої свободи, свободи від страху, практично не має ніхто. Мова, очевидно, не про Божий страх, що є частиною людської природи і що подібно, як і сміливість, може бути спонукою до шляхетних вчинків, але про страх перед тим атомовим франкенштайном, що його людина сама собі створила. Очевидно, що визволення атома було б спасенням, якби не те, що в світі існує большевицька потвора, яка цією силою розпоряджає. В результаті, людство боїться війни, але боїться й теперішнього миру. Боїмось втратити свої вольности, але боїмось й рішучих заходів, щоб їх відповідно забезпечити. Боїмося неволі, але боїмося й розправитися з нею. Боїмось кайданів і боїмось меча. Страх став нашою долею, здається, неподільним володарем світу. Тим часом, страх — це — твердив при іншій нагоді президент Рузвелт — єдине, чого ми справді повинні боятися.

Очевидно, що в таких обставинах одним з найголовніших наших завдань є здобути ту четверту свободу, свободу від страху. І це є та необхідна зміна людини, щоб вона змогла гідно зустріти виклик зміненої доби.

Над цими проблемами сушать собі голови найбільші уми світу, але й ми не повинні і не сміємо стояти від них осторонь. Це тим більше, що у цій зміненій добі маємо ще цілий ряд своїх власних проблем, маємо власний виклик зміненої доби, якого ніколи не зможемо гідно зустріти, якщо не змінимось самі. І в цьому рішальна роля припадає нашій рідній, українській культурі та її творцям. Тим часом, наша сьогоднішня ситуація в цьому відношенні дуже нагадує відому давню пригоду корабля, що пережив страшну бурю на океані і з поламаними щоглами, подертими вітрилами, без харчів і, головно, без питної води блукав безсильно і безнадійно по безмежних водах. І коли подорожні, вгледівши зустрічний корабель, почали благати, щоб дали їм води, вони почули у відповідь: занурте свої відра! Вони бо не здавали собі справи, що стихія загнала їх на солодку воду, яку могутнім струменем викидає в океан ріка Міссісіпі, і гинули зі спраги, хоч усе, що потребували, було — занурити свої відра.

Це нагадує і нашу долю. Ми тривожимось долею нашого поневоленого народу і нашою власною, тривожимось нашим майбутнім і всіляко намагаємось заспокоїти спрагу нашої душі, не здаючи собі справи, що треба тільки занурити наші відра в багатюще джерело рідних українських традицій, власної української духовости, зачерпнути в них по береги рідної культури, і сила, яку вона дасть, дозволить нам гідно зустріти кожний виклик. Недавно в двох числах „Свободи" надруковано понад 150 імен самих тільки українських письменників у вільному світі, що їх можна доповнити сотнями імен науковців, мистців, артистів та інших творців української культури, якими могла б пишатися кожна нація. Яке бо неймовірне багатство ідей, думок краси і добра, які неймовірні скарби культури можемо ми зачерпнути, якщо тільки про це подбаємо.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

СТОЛИЦЯ ДИВИТЬСЯ НА ВИБОРИ

Коли на арені 180-мільйонової американської нації йдуть виборчі змагання, столиця приймає позицію глядача, що з висоти трибуни обсервує цікавий спектакль. І, як на справжніх змаганнях, столиця має на арені своїх фаворитів, гарячкується ходом змагань, з радістю або розчаруванням приймає їх вислід. І зайвий раз ставить собі питання: чому вона сама не має права зійти з трибуни глядача на грище і змагатися, як уся нація?..

Але глядацьке заінтересування столиці у виборчих змаганнях — не зовсім спортового характеру: є в ньому й безпосередній інтерес. Адже ці переможці в змаганнях стануть на два чи шість років мешканцями столиці, неначе почесними мешканцями, що їх вплив столиця відчує в різних аспектах...

Ось уже велика частина столичної торгівлі наставлена на цих додаткових 534 жителів з родинами: вони мусять жити на рівні своїх позицій, вони будуть добрими льокаторами кращих мешкальних домів чи готелів, покупцями з легкої руки... будуть добрим вкладом в економіку столиці. Адже між ними чимало справжніх багатіїв, як, наприклад, сенатор Кер з Оклагоми, що його обчисляють на 20 мільйонів, або сенатор Бирд з Вірджінії, власник найбільших у світі овочевих садів, або нащадок мільйонерської родини Кенеді з Массачусетс... А при них в обох палатах понад п'ять тисяч секретарів, секретарок, урядовців...

В соціяльне життя столиці, таке з обов'язку живе, повне коктейлевих партій (коло 80 тисяч на рік!), дипломатичних прийнять, пишних бенкетів, вони внесуть свою пайку товариського блиску і стилю; не один з них попаде в якусь нову книжку типу „Вошінґтон конфіденшел" або „Вошінґтон ловдавн" з якоюсь пікантною новиною; не один — бо й таке бувало — опиниться на дискретному поліційному списку за порушення ладу... Одним словом, стануть вони нерозривною частиною вашингтонського образка. А столиці не однаково, який буде цей образок.

Але, очевидно, дистрикт Колумбія має також серйозний інтерес у новому складі Конґресу. Поперше, це Конґрес через відповідні комісії заряджує дистриктом. В ці комісії попадають звичайно новаки в Конґресі, люди часто з далеких стейтів, з іншими проблемами і з іншими поглядами на їх розв'язку. Яке зрозуміння матимуть вони для потреб столиці, для її бажань розвитку, для бюджету, перебудови старих „сламсів", розбудови шляхів, мостів, шкільництва?.. І яке буде їх наставлення до відомої проблеми Вашинґтону — бажання самоуправи (гом рул) з виборним урядом, з правом голосування за Президента держави і своїх представників у Конґресі? Від Конґресу до Конґресу тягнеться несповнене бажання столиці.

А журналісти й інші бувальці Капітолю бачитимуть з ґалерій чи в кулюарах парляменту нову картину, нові об'єкти інтев'ю, нові цікаві постаті: „відмолоджений Конґрес". Побачать сто нових облич, з того числа 18 в самому Сенаті. І не побачать багато старих, добре знайомих... Передусім, не побачать в центрі сенатської залі серйозного, не надто милого з вигляду, дотеперішнього провідника сенатської меншини, такого невідлучного образка кожного пленуму — сен. Новленда. Відійшов добровільно, маючи свої пляни. Буде його бракувати... Тепер на його місці певно сидітиме нова надія Ґренд Олд Парти — сен Еверет Дірксен з Іллиною — 26-річний ветеран Конґресу. Відійшли й старі ветерани — сенатори Смит з Ню Джерзі, Флендерс, Айвс, Мартін, Дженнер, чимало інших програло.

Але бувальці сенатських ґалерій дивитимуться на достойний збір і думатимуть про рік 1960-ий і про нового першого мешканця столиці, який оселиться під славною адресою 1600, Пенсилвенія евню, популярно званою „Білий Дім". У скількох головах там, в сенатській залі, жевріє надія? З численнішої ґалерії демократичних можливих кандидатів бодай чотири-п'ять є між сенаторами. Ось невідмінний провідник більшости Линдон Джонсон з Тексасу, що, здається, ніколи не сідає, а все стоїть готовий до акції біля свого стола в центрі залі, худощавий, рухливий, надзвичайний тактик у партійній політиці в Сенаті, з шансами „поміркованого південня"; ось популярний, наймолодший з кандидатів, сен. Джан Кенеді з Массачусетсу, з виглядом хлопця, з мільйонами батька в запасі, з опінією „многонадійного молодця" (йому 41 рік), з рекордовим числом здобутих голосів, хоч з непопулярною прикметою католика; і буде там елеґантний Стюарт Саймінґтон з Мізурі, що теж поправив свої шанси великим числом здобутих голосів; буде там Губерт Гомфрі з Міннесоти, рухливий учасник голосних сенатських акцій...

А по республіканській лінії це передусім отой завзятий у своїй постанові, молодий (може замолодий) президент Сенату Дік Ніксон, якому стільки труднощів кладуть під ноги навіть товариші з власної партії... А далі — знову думки повернуть до „бувшого" вже Вільяма Новленда з Каліфорнії, і стане перед очима дивний шлях долі. Ось цей республіканський ветеран партійної політики, непересічно розумний, відомий зі спритної тактики, що розплянував собі шлях до Білого Дому через пост губернатора Каліфорнії, протягом виборчої кампанії встиг скаламутити партійний спокій у Каліфорнії, нажити собі ворога в особі дотеперішнього республіканського губернатора Найта з усіми його впливами, програти вибори в традиційній республіканській твердині — Каліфорнії, і поховати свої мрії про президентуру, а то й політичну кар'єру взагалі... І прийде рефлексія: немає меж розумовій калькуляції навіть досвідченого політика і безсилий він у зустрічі з дійсністю, або, чи всилі палка амбіція затемнити холодний розум, коли ставка велика? Бо справді є люди, що їм особливо великою ставкою видається аванс з посту сенатора на пост Президента держави, аванс з Капітолю до Білого Дому.

юст

НА ПОРОЗІ КРИЗИ

Париж. — У Франції сьогодні про господарську кризу говорять більше, як про вибори, а останніми тижнями навіть більше, як про альжирську війну. Кризи ще нема, безробіття також нема, але всі про це говорять. І це значить, що криза надходить. Кожна бо криза має в своїй основі тверді причини, але розгортається вона з браку довір'я: робітники, боячись кризи й безробіття, зменшують витрати на закупи; купці, побоюючись, що не матимуть змоги продати крам, обмежують замовлення; промисловці зменшують тоді не лише продукцію, але й — що далеко гірше — інвестиції.

І хоч у Франції зовсім непомітно ще кризи, хоч уряд б'є в дзвін оптимізму, всі наведені вище явища вже мають місце. За останній рік пересічний тиждень праці робітника впав з 46 на 44 години. У деяких ділянках виразний застій: продаж жіночого вбрання впав на 43%, робочого вбрання на 33% — і зовсім ясно, чому в великих текстильних фабриках Буссака робітники працюють тільки 30 годин тижнево. Продаж фриджидерів упав на 25%, аспіраторів — на 30%, пральних машин — на 20%, мотоциклів — на 40%. Внаслідок цього звільнення персоналу в крамницях і зменшення годин праці в фабриках.

Одночасно в сільському господарстві зменшився продаж тракторів на 25%, з чого випливає зменшення години праці в фабриках сільськогосподарських машин до 32 годин тижнево. І коли уряд подає, що в багатьох великих крамницях обороти зросли, то це нічого не каже: за останній рік ціни пішли в середньому на 18% вгору, отже зростання грошового обороту не свідчить про те, що краму продано більше.

В чому справа? Причин цього стану є багато. Але в основному можна звести їх до кількох засадничих.

Французи живуть в почутті, що ті глибокі зміни, які зайшли наслідком двох останніх світових воєн, це явище тимчасове. Їм все ще здається, що кожен з них може жити так само, як 50 років тому, коли Франція мала великі колонії, величезні запаси золота, передову індустрію і далеко менше населення. Так навіть дивиться уряд, який втрачає ці колонії і думає одночасно вести війну в Індо-Китаї та Альжирі, робити великі інвестиції, відбудовувати воєнні знищення і т. п., не вводячи виразних обмежень у споживанні.

Така тактика численних урядів від часу закінчення війни врешті привела до того, що вже не можна зв'язати кінців з кінцями. Франція раз-у-раз затягала позики, а для сплачування їх не змодернізувала індустрії так, щоб можна було експортувати відповідну кількість виробів. Сільське господарство зле вивінуване і нераціонально розташоване: існує надпродукція дешевого збіжжя, зате не вистачає м'яса. А скільки треба віддати кілограмів збіжжя за кілограм м'яса? Скільки треба віддати сирого заліза за одну машину? До того ж французькі вироби дорожчі від виробів конкурентів не тому, що французький робітник так добре оплачуваний, а тому, що французька продукція не змодернізована. Це, зокрема, небезпечне явище в обличчі спільного европейського ринку: французькі вироби найдорожчі вироби в Европі, і, коли Франція буде змушена обнизити митні оплати, її індустрія опиниться в катастрофічному стані.

Перед Францією стоять до вибору дві дороги: або котитися по похилій площі і весь час домагатися від союзників допомоги, або завести обмеження і зрівноважити свою економіку. Біда в тому, що попередні уряди вичерпали можливості першої дороги, а не зважились на другу, боячись втратити популярність.

Витворюється замкнене коло: якщо жінки не можуть купити собі модерного хатнього приладдя, то вони зменшують можливості своєї праці в індустрії; якщо робітник не купує мотоцикла, то він зменшує свою продуктивність, бо витрачає більше часу на доїзд. Ощаджування, наприклад, на фриджидерах доводить до того, що продукція їх з 550,000 у 1957 р. впала на заплянованих 470,000 в 1959 р. Тим часом Німеччина збільшила продукцію з 900,000 на 1,300,000, а Італія вже переганяє Францію. Розуміється, при спільному европейському ринку це загрожує катастрофою.

Необхідні інвестиції, а уряд закрив кредити, вважаючи, що цим способом рятує вартість валюти. Така практика протягом довгих років дає тепер сумні наслідки. Коли залишатися при тому самому прикладі фриджидерів, то побачимо, що французький фриджидер коштує 127,000 фр., італійський 106,000, англійський 83,000, а німецький тільки 62,000. А все це тому, що в усіх тих країнах фабрики працюють засобами моднішими від фабрик французьких. Отже, без інвестицій не обійтись.

Яким способом дійти до цих інвестицій? Чим їх фінансувати?

Попередні уряди і сучасний пішли по лінії найменшого опору: вони латають найнебезпечніші діри. Таке латання триває вже довго і привело до сучасного стану. І цікава річ: саме ліберальні економісти настоюють на драконівських заходах обмежень, щоб здобути засоби для реформи господарської структури Франції.

Досі говорилося, що попередні уряди не могли піти на подібний шлях тому, що в парляменті надто велику ролю грали приватні інтереси, які не допустили б до глибокої реформи. Сучасний уряд де Голя має всі можливості видати необхідні закони, але їх не видає. Чому? Просто тому, що в уряді сидять ті самі люди, що кермували IV республікою. В їх стилі лежить благодушність, брак відваги на глибокі зміни, оптимістичне підмальовування дійсности.

Говориться, наприклад, про невичерпні багатства нафти й земного газу в Сагарі, про залізо й інші металі. Але ніхто не каже, яким чином переводити інвестиції в Сагарі, коли одночасно в Альжирі триває війна, яка з року в рік вимагає збільшення видатків на сотки мільйонів франків.

Що ж — не одна справа має вирішитися, коли у висліді виборів прийдуть новий уряд, новий парлямент і політична стабілізація. Але остання автоматично не дасть стабілізації господарської. А тут потрібне негайне вирішення, бо Франція справді стоїть на порозі важкої кризи.

О. Д-вич

Любомир О. Ортинський

БЕЗ РОЗЧАРУВАННЯ І ТИХОГО СМУТКУ...

Дехто з наших громадян у ЗДА, в Канаді й европейських країнах словами, сповненими гірчичного смаку, нарікає на незрозуміння, байдужість і холодну стриманість Заходу до нашої національної справи. Нерідко буває, що такі гіркі жалі приводять до песимістичних висновків, від яких уже тільки крок до втечі в привату, до заключень, що шкода витрачати час, бо й так годі сподіватись поважного успіху.

Таких стверджень ще не чути публічно і про такі настрої не пише преса, але вони таки існують, про них говориться у вузьких товариських гуртах, вони гримасою розчарувань закарбовуються на обличчях наших людей, створюють атмосферу неактивности, а то й незацікавлення нашим громадським і політичним життям.

На нашу думку, такий стан внутрішньої сусти і скептицизму є вже настільки поширеним явищем, що, хоч воно нуртує ще в „підземеллі", на нього треба звернути увагу, проаналізувати причини його постання і йому протидіяти.

З нашого розгляду проблеми і гурта людей, серед якого вона існує, наперед виключаємо той вирізок професійних нарікайл і мудрагелів, які, згідно з своєю асоціяльною природою, завжди стояли й стоять збоку громадської та політичної діяльности і тільки те й роблять що „критично" спостерігають і в неуспіхах нашого організованого життя шукають „ідеології" для виправдання свого собіпанства та своєї незаанґажованости. Виключаємо також і ту категорію „критиків", які тільки з нагоди ім'янин чи іншої родинної імпрези, обмовивши ближчих і дальших знайомих, скручують для виповнення часу „на політику" і між тортом і кавою вспівають доценту розкритикувати всіх і вся.

Нам іде про той гурт громадян, які мають позитивну настанову до організованого українського життя в діяспорі, в міру своїх спроможностей беруть в ньому участь, цікавляться і переживають наші успіхи та неуспіхи і в останньому часі переживають своєрідну кризу, розчарування і невдоволення, зокрема сумніваються в успішності нашої дотеперішньої діяльности в напрямі виєднання на Заході правдивої політичної помочі для нашої батьківщини, і, як виглядає, сподівання яких на промощення для неї шляху на міжнародний форум не сповнились.

Розглядаючи це питання, треба насамперед ствердити, що в українській спільноті поза кордонами батьківщини вже довший час проходить ревізія дотеперішньої оцінки настанови західнього світу до нашої справи. Таке явище треба вважати за нормальне, позитивне і воно є, без сумніву, доказом нашого росту, передусім політичного. Ще яких двадцять років тому наша преса в західніх областях України, а також і закордоном, з акуратністю мурашки визбирувала з чужинецької преси всі вістки та згадки про Україну, при чому, щоб дістати імпозантніше число, яке скріплювало б нашу віру в те, як міцно стоїть наша справа на міжнародній арені, включала до тих зіставлень і ті згадки, в яких термін „Україна-український" був вживаний в суто географічному понятті.

Ще недавно, а може й по наші дні, дехто сприймає передвиборчі, прихильні для нас заяви американських конгресменів і сенаторів, як малощо не офіційні декларації американського уряду. Ще існує тенденція утотожнювати політичні жести із зобов'язуючими політичними актами; ще й сьогодні потрапляють жирним шрифтом на перші сторінки нашої преси вістки про мнимі досягнення і успіхи, які щонайбільше могли б мати місце в рубриках „приватне", „з українського життя" чи з „конгресової залі". Впарі з тим існує нахил до бутафорії в коментуваннях подій і в „нагинанні" на нашу користь фактів чи документів, до яких треба б застосовувати „якнайпрецизніший словар. У цей спосіб твориться ілюзія великих досягнень, безлічі українських приятелів закордоном, ілюзія, що, коли навіть той чи інший державний муж не виголосив корисної для нас публічної заяви, то він напевно зробив це „в дусі" або потиху... Як звітував своїм зверхникам один український закордонний спостерігач напередодні другої світової війни: „він (прем'єр одної европейської потуги — Л. О.) вправді нічого мені не сказав, бо не міг, але вже з його довгого погляду на мене і зі стиску руки можна було вичути йо-

(Закінчення на стор. 3-тій)

ПІСНЯ

На вишневій гілочці
Білий цвіт.
Передайте любому
Мій привіт.

Ой, летять журавлики
В рідний край,
Ти ж на мене серденько
Зачекай.

Стала біля липоньки
На межі,
Блискавиці падають,
Мов ножі.

Окуталась хмарами
Далина,
Тихий вечір мрією
Засина.

Сплять жита — колосяться
На лану.
Одинока в полі я
Не засну.

Полюбила хлопця я
Козака,
Лиха ж моя доленька
От — така."

Бо у нього інша —
Молода...
Він її щовечора
Вигляда.

Скоро повінчаються —
І тоді,
Буду я до старости
У біді.

ВАЛЕНТИНА ЦІНОВА
Шикаго.

П. Нович

МАЛЬБРУК ПРОТИ ЄСЕПАРАТИСТІВ

Ми досі не знаємо, які зайшли зміни в політиці Білого Дому після того, як у серпні ц. р. в „Домі Свободної Росії" в Ню Йорку представники різних російських організацій ухвалили звернення до президента Айзенгавера („НРС" з 20 серпня ц. р.).

За сорок років знаємо щось дуже мало випадків, щоб російська еміграція діяла одностайне. Тепер дійшла згоди і ухвалила одноголосно. У чому ж виявилася така зворушлива одностайність?

Цей документик, підписаний „істинно-русскими", але покищо мало відомими у світі іменами Івана Полякова і Сергія Юр'єва, говорить ясно і недвозначно: ми, знавці Росії і її народу, звертаємо Вашу увагу на потребу для ЗДА змінити свою політику в російському питанні і „раз і навсєгда" перестати підтримувати сепаратистську пропаґанду.

Знавці русского народу загрожують Президентові, що, доки політика ЗДА носить характер „розчленительний", то русский народ, не зважаючи на його ненависть до комуністів, не може вірити ЗДА і примушений буде піддержувати Совєтський Уряд (з великих літер), якщо дійде до збройного конфлікту.

Сказано рішуче. Або, мовляв, давіть сепаратистів, виженіть їх з Америки, або русский народ на команду Хрущова та інших улюблених комунорусских вождів „шаґом-арш" суне на Америку, і тоді все пропало. Деякі члени російських еміґрантських об'єднань ще може якось влаштуються перекладачами при штабах російського преможного воїнства. А що робитимуть американці?

Не легко перелічити всі організації, що звертають увагу Президентові, як треба робити політику.

Знавці русского народу, правда, не зазначили, скільки ж їх було у „Домі Свободної Росії", коли ухвалено ультиматум. Не зазначено також, який пересічний вік цих порадників Президента. Основуючись на титулах організацій, домаємо, що пересічно мав би становити від 65 до 75 років. Знання „Росії" здебільшого (з малими вийнятками) до 1917 року.

Деякі організації притягають увагу. От, наприклад, „Исполнительное Бюро Общероссийского Монархического Фронта". Це, очевидно, бойові (фронт!!) і героїчні монархісти, що не залишили в березні 1917 року свого монарха і не почепили червоні розетки в петельки, коли інші монархісти неделікатно підсували монархові маніфест про зречення престолу. Очевидно, що це не про них залишений всіма монарх сказав гірко: „Навколо зрада і підлота".

Можливо, що „Монархічного Фронту" для посоромлення і знищення сепаратистів було не досить. На допомогу поспішило „Обще Российское Монархистическое Об'єдинение", — організація може й не така фронтова, як попередня, але теж всеросійська.

Общекадетское Об'єдинение (наймолодшому кадетові не так уже й мало років, але душа його молода і палає завзяттям проти сепаратистів) на підмогу взяло до „общих" кадетів ще й окрему організацію — кадетів Сумського корпусу. Поєднавши свої бойові колони з „Обществом Офіцеров Рос. Імператорського Флота", з „Совєщанием Рос. Национ. Деятелей," ще й з „Союзом Воротьби за Свободу России", ця армія вже примусить хоч кого звернути увагу на себе.

Поруч з бойовими прапорами повівав і якийсь прапорець русских юристів — бувших Ді-пі. І все проти сепаратистів. Чомусь не згадано в історичному документі, чи була присутня баронеса Шпіцбубе фон Головастік, уроджена графиня Цап-Царапкіна від об'єднання бувших смолянок випуску 1895 року. Вона могла б знищити сепаратистів, оповідаючи, як за щасливих часів своєї молодости приїздила зі Смольного інституту для шляхетних дівиць на вакації до родового мастку в Малоросії і не помічала серед мужиків ніякого сепаратизму, а бачила тільки гарячу любов до свого незабутнього батюшки-графа Цап-Царапкіна, штальмайстера двора Його Величности.

Серед авторів ультиматуму значиться і „Бльок Націоналів". Американські державні діячі довго будуть розбирати, що це за „блок".

„Націонали" теж загрожували Президентові, що русский народ (до якого, очевидно, націонали не належать) „шагом-арш" навалиться на Америку. Де ж будуть під час цього преможного маршу націонали — в ультиматумі не сказано.

Коли б не скромність „бльоку", то світ довідався б, скільки то мільйонів грузинів, карачаївців, казахів, туркменів, азербайджанців, жидів, узбеків дали зобов'язання перед „Общеросійським Монархічним Фронтом", перед „бльоком Націоналів" і перед сумськими кадетами негайно вмерти за совєтський уряд, якщо тільки ЗДА будуть підтримувати сепаратизм через радіо і терпіти сепаратистів на своїй території. Не тільки Іван Поляков — голова цього зібрання і представник єдиного й навіки неподільного „общерусского" народу чекає відповіді. Весь світ принишк і чекає. Тіні Суворова і Кутузова тримають „под козирьок", слухаючи громоподібні слова мніфесту з 2 серпня 1958 року.

Редактор „Нов. Рус. Слова", скільки дозволяють йому сили, теж разом з „Общеросійським Монархічним Фронтом" бореться своїм пером проти розчленителів. Можна сподіватися, що і його цей ультиматум задовольнив. За місяць перед тим у липні він закликав чинити опір розчленителям, але вважав його неостатнім. Він писав тоді: „Не можна ж назвати протидією меморандум Общеросійського Монархічного Фронту, надісланий Президентові, державному секретареві, коґресменам і губернаторам. Меморандум цей, що нагадує скорше суворий акт обвинувачення, справді ніяк не допоможе, якщо не пошкодить" („НРС" з 5 7 1958).

Не довелося мені читати ту індивідуальну творчість Монархічного Фронту, про яку згадує редактор „НРС". Тепер, коли цей фронт збільшився сумськими кадетами, власовцями і юристами, новий маніфест не тільки акт обвинувачення. Стиль і арґументи його нагадують загрози і, делікатно висловлюючись, психологічний тиск, якими так майстерно володіють сьогоднішні володарі Москви.

Хто в кого вчиться, нам не інтересно знати. Але ми легко пізнаємо нащадків тих московських і петербурзьких будівничих імперій, які замучили в своїх казематах Кальнишевського і Полуботка.

УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО КАНАДИ І ЗДА ВШАНУВАЛО ПРОФ. І. ВЛАСОВСЬКОГО

28-го серпня ц. р. видатний суспільно-громадський і церковний діяч та історик професор Іван Ф. Власовський закінчив 75 років із дня народження, і українське громадянство Канади і ЗДА відзначило цю дату, вшановуючи його окремими академіями.

В Торонті, Онт., Канада

В Торонті це відзначення відбулося 18-го жовтня. Увечері в Катедрі св. Володимира Архиєпископ Михаїл в співслуженні численних отців відправив Вечірню і Молебен за здоров'я проф. І. Ф. Власовського, після чого в катедральній залі відбувся Бенкет, під час якого виступали численні промовці, які говорили про працю й заслуги Ювілята, який прибув на цей Бенкет із своєю Дружиною. Присутні були Архиєпископ Мстислав та проф. А. Котович із ЗДА та численні канад. гості

З промов Владик Архиєпископа Михаїла та Архієпископа Мстислава присутні довідалися про працю та заслуги Ювілята перед українським народом й Українською Православною Церквою. Ювілят є родом із Харківщини, працював у гімназії на Полтавщині і був дир. гімназії в Луцьку на Волині. В роках 1925 - 1930-их був учасником у к р а ї нізації православного церковного життя на Волині, членом Комісії для перекладу богослужбових книг, був членом Т-ва ім. Петра Могили й Митрополичої Ради, редагував журнал „Церква і Нарід" (1935 - 1938), був послом до польського сойму (1928-1930), кілька разів був заарештований польською владою і був в'язнем жахливої тюрми в Березі. В роках 1942 - 43 був секретарем Адміністратури УАПЦ, в роках 1945 - 48 — директором Канцелярії Священного Синоду УАПЦ, дир. Богословського Інституту. Від 1948 року перебуває в Канаді, де є професором Колегії св. Андрея і ред. журналу „Церква і Нарід" та автором численних праць на церковно-історичні теми і автором епохальної праці „Нарис історії Української Православної Церкви", три томи якої вже вийшли друком, а четвертий друкується. Переклад перших двох томів цієї праці вже появився в англійській мові. Цією працею проф. Іван Ф. Власовський здобув собі почесне ім'я в історії української культури.

На Бенкеті відчитано численні привіти, які надійшли дослівно з усіх частин світу. Ювілятові вручено ювілейний дар від його прихильників в Канаді. Між привітами був і виступ українця католика п. Листка. Ювілят дякував всім тим, що причинилися до влаштування ювілею.

М. М.

Филаделфія, Па.

Урочистість в ш а н у вання Ювілею проф. Власовського в ЗДА відбулася в Филаделфії в церкві св. Покрови. Після Св. Літургії в неділю 9-листопада Владики Митрополит Іван і Архиєпископ Мст... слав відправили Молебен ... здоров'я Ювілята і Його Дру... жини, а сослужили їм числен... ні отці при співі хору церкви св. Покрови під диригентурою п. П. Куриленка.

О 4-ій год. по полудні то... го ж дня відбулася в залі ціє... парафії академічна частин... урочистости, яку провів Ар... хієпископ Мстислав, який го... ворив про життя й праці Ювілята. Владика Митрополит Іоан говорив про найбіль... шу заслугу проф. І. Ф. Вла... совського — написання історії УПЦеркви, та передав йо... му Грамоту - Благословенн... яку підписав Собор Єписк... пів УПЦеркви в ЗДА.

Архиєп. Мстислав відчит... деякі привіти, між ін. від пр... зидента Української Народн... Республіки в екзилі д-ра Ст... пана Витвицького. Проф. ... Ветухів вітав Ювілята ... УВАН а дир. В. Дорошен... від НТШ. Хор під управою П. Куриленка відспівав „С... зійшла зоря". Учні парах... яльної школи передали Др... жині Ювілята прекрасний к... шок квітів та продеклямув... ли вірш В. Сосюри „Любі... Україну".

Було багато усних приві... та надісланих вітань з ус... країн українського поселен... в світі. Достойний Ювілят ві... повів глибоко зворушливи... словом, в якому, крім подя... за віддану йому честь і пош... ну, обдарував присутніх гл... бокою аналізою душі укра... ського народу. Українськи... нарід ніколи не згубив віри ... Бога, вічно йшов за Христо... хоч часто переживав страш... часи в своїй історії. Українсь... кий нарід завжди боронив т... Правду, яку благовістив Хри... стос. Присутні віддячили Ю... вілятові за цю промову по... станням із місць та відспіван... ням „Многая Літа".

Перед кінцем урочистосте... хор проспівав дві релігійн... пісні. На прохання Ювілята цю зворушливу урочистість закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна".

(За „УПСловом")

ВІЙСЬКО ЗЛІКВІДУВАЛО СТРАЙК АРГЕНТИНСЬКИХ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ

Буенос Айрес. — Аргентинський уряд зліквідувал... страйк залізничників ти... способом, що ще в четвер ми... нулого тижня, ц. зн. 27-го листопада, оголосив всіх залізничників членами збройних сил, і армія заарештувала 1,000 залізничних працівників, які відмовилися працювати, як військових дезертирів. Представник війська заявив, що „мобілізацію залізничників будуть здійснювати з військовою строгістю", і більшість працівників вже вернулася до своїх обов'язків,. Поїзди на п'ятьох лініях вже курсують під охороною поліції і війська, а не відновлено ще руху на одній залізничій лінії.

Филаделфія, Па.

90-ті Роковини Просвіти

Дня 8-го грудня 1868 року ...Львові засновано Товарист... „Просвіта". Вона муравиною, важкою працею своїх ...оводів, членів, читалень, ...ілій — перетворила український народ на свідомих на...іонально та політично вироблених громадян — борців за ...аші національні права та са...остійність нашої держави.

Грубі тисячі видань, тисячі ...италень, бібліотек з мільйонами книжок, хорів, драматичних гуртків, освітніх та гуртків Молодої Просвіти, низка ...кіл, тисячі курсів, освітніх ...їздів та нарад, вистав, кон...ертів, демонстрацій, мільйо...и годин освітньої праці, ор...анізація других товариств та ...станов, що відіграли в житті народу немалу ролю — це ...оротки підсумки її преважкої, ...еликої праці для народу.

Щоб хоч побіжно пригадати українській громаді цю величну роботу Просвіти, та ...оч на хвилину схилити голову перед виконавцями цієї праці — Патронат „Молодої ...росвіти" вирішив на своюму засіданні 17-го листопада ...р.: 1) Просити українську ...омаду жертвувати свої мо...тви за померлих й впавших ...волю України членів Про...ти. В місці осідку „Молодої ...росвіти" панахида відпра...ться в неділю 7-го грудня, ...од. 1-ій в церкві св. Мико...и при 24 вул. 2) Відбути ...точні Сходини — присвя...і 90-ій річниці основання ...а „Просвіта" у Львові в ...ілю дня 7. XII ц. р. о год. ...вечером в залах Українсь... Громади й „Молодої Про...іти" при вул. 23 і Бравн. ...ловним доповідачем на цих ...одинах буде проф. Володи...ир Дорошенко, співробітник ...співредактор просвітянсь...х видань. Просимо українське громадянство прибути на ...сходини та своєю приявою ...величати роковини великого ...а. 3) Влаштувати при спів...аці наших товариств Ака...емію 28-го грудня в залі го...жанського Клюбу при вул. ...ренклін. 4) Довести до здійснення видання альманаху — ...ам'ятної Книги Просвіти. Це ...ав би бути дар колишніх ...росвітян для дорогої нашої ...олоді. 5) Засновувати „Бібліотечний фонд Просвіти" — ...ля влегшення творення бібліотек рідної книги для нашої молоді.

Ми гаряче просимо всіх Вп. ...олишніх членів Головного ...иділу Т-ва „Просвіта", її ...світніх інспекторів, довголітніх працівників, голов Філій, Читалень та їхніх виділів, як ...ожна скорше подати нам ...вої адреси, час і характер праці в Просвіті — в цілі складення спису виконавців просвітянської праці. А зокрема просимо надсилати спомини, звідомні описи, знимки з ...сіх ділянок і періодів праці ...росвіти, її філій і читалень. ...исьма слати на адресу члена Патронату Молодої Просвіти — проф. Волод. Мацькова, 815 Н. 25 Стр. Филаделфія, 30. Па. ЗДА. Просимо рівнож своїми жертвами причинитися до заснування „Бібліотечного фонду Просвіти".

За Патронат „Молодої Просвіти" ім. Митр. А. Шептицького: **Вол. Татомир** — голова, Вол. **Мацьків** — секретар.

Филаделфія, 18 - XI - 1958.

Читайте українські к н и ж к и й г а з е т и, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Товариства Приятелів Капелі Бандуристів в Дітройті

Подаємо до відома українського громадянства вільного світу, що перший етап нашої запланованої праці — скомплетування Капелі Бандуристів, та її концертове турне в Америці й Канаді, яке обійняло разом 14 міст — закінчений.

Всі концерти стрінулись з небувалим досі моральним і матеріяльним успіхом та спонтанною прихильністю загалу громадянства. Фахові оцінки української, а зокрема американської преси, були наскрізь позитивні. Цінні завваги наших приятелів, які зміряють до дальшого підвищення рівня Капелі прийняли ми з вдячністю до відома.

Поборовши тимчасово ряд великих технічних і фінансових труднощів, ми виконали першу половину другого етапу наших завдань. 20-го жовтня відлетіла Капеля до Мадриду, де до неї прилучилася танкова група СУБ-у „Орлик" з Менчестеру (Англія) і разом 22-го жовтня почали европейське турне першим концертом в Мадриді, турне организоване вперше в історії Капелі міжнародним концертовим бюром.

Впродовж двох місяців Капеля виступить з концертами в столицях і більших містах Еспанії, Франції, Швайцарії, Голляндії, Швеції, Данії, Німеччини, Бельгії і Англії.

Перед нами, українською громадою в Америці і Канаді, два дуже важні фінансові завдання: 1) Докінчити заплановану збірку на покриття решти коштів концертового турне в Европі; 2) Перевести технічну й фінансову підготовку для переведення Капелі по її повороті з Европи, на професійну мистецьку одиницю.

З великою радістю повідомляємо, що Капеля блискуче виконує прийняте на себе тяжке й відповідальне завдання. Оцінка її виступів вказує на це, що українська еміграція складає пожертви на добру справу та, що Капеля з успіхом виконує наложений на неї українською громадою тяжкий і відповідальний обов'язок.

У К Р А Ї Н Ц І !

Капеляни, поборюючи величезні труднощі й невигоди, залишивши на нашу опіку свої рідні, яким складаємо на цьому місці нашу велику вдяку і признання за їх громадську поставу — відпущення мужів і синів в далеку дорогу, гідно репрезентують нашу культуру у вільному світі та своїми великими успіхами враз з танковою групою „Орлик" з'єднують приятелів для нашої визвольної справи.

Виконаймо й ми наш, багато легший, обов'язок супроти цієї великої та корисної справи — хай кожне Товариство, Організація, чи Установа, хай кожний український підприємець чи професіоналіст, хай кожний українець (-ка), які дотепер не мали ще можливости пожертвувати на це небуденне діло, зложить ще сьогодні пожертву на адресу:

FRIENDS OF THE UKRAINIAN BANDURISTS' CHORUS, INC.
P. O. Box 119, Detroit 12, Mich.

Ще одне зусилля всієї української спільноти і ми всі спільно доведемо до успішного кінця одно з найбільших в історії української еміґрації діло.

Управа Т-ва Приятелів Капелі Бандуристів

Дітройт, в листопаді 1958.

Коли Ви вважаєте себе політичним еміґрантом — амбасадором України, то знаєте про великий вклад Українського Народного Союзу в змаганнях за права України та українців, Ви напевно свідомі обов'язку бути членом цієї організації.

БЕЗ РОЗЧАРУВАННЯ І ТИХОГО СМУТКУ...

(Закінчення зі стор. 2)

го тепле наставлення до нашої справи".

Коли ж до такої, подиктованої патріотичним бажанням і підретушованої голосними словами політичної інформації дорахуємо таке саме патріотичне бажання читача, то матимемо до фікції роздутий образ стану нашої справи, який не може витримати конфронтації з дійсністю і призводить до розчарувань. До того ще, внаслідок нашого доволі вже довгого перебування на чужині і під впливом наскрізь критичної, скупої на слова і навіть деколи применшуючої такитики, залюбки застосованої західньою публіцистикою та політикою, ми засвоїли собі дещо з тої ментальности, самі стали вибагливими і вже не задовольняємось чимбудь. І власне з тих ножиць, які існують між дотеперішнім малокритичним способом інформування нашої суспільности про нашу дію на зовнішньо-політичному відтинку, і наявними фактами родиться зневіра і розчарування, постають сумніви щодо доцільности нашої праці взагалі.

Сумніви та шукання супроводять всякий проґрес, і це добрий знак, що ми входимо в цю вищу стадію сприймання політики, що критицизм бере верх над наївністю. Але не може ставатись так, щоб критицизм і навіть найбільше невідрадний стан нашої справи закордоном, до речі він аж ніяк таким не є, провадив нас до духової демобілізації, до зневіри і до втечі в привату. Якщо вже аплікуємо критицизм, то до кінця і теж в ретроспективному сенсі. І тоді побачимо, що сьогодні стан нашої справи під кожним поглядом кращий, ніж був десять чи двадцять років тому, що ми маємо успіхи, що ми здобуваємо в чужому світі впливи, значення і т. п. Тоді відкриємо також, що те, що ми собі уявляли і сприймали як дійсність десять років тому, а що тоді було виключно нашим уявленням, стало дійсністю щойно сьогодні. Значить, не можемо мати претенсій ні до кого іншого, а вже напевно до нашої справи і до Заходу, але в першу чергу мусимо мати їх до самих себе, до власних ілюзій.

Без сумніву, навіть така констатація, тобто впізнання неправильности власного підходу і сприймання, не є приємна і не може оправдувати перескоку з екстрему в екстрем, не може оправдувати ось того сантиментального приповідкового відчуття розчарувань і тихого смутку, які в політиці взагалі є невідомими категоріями, а які в нас ще рішають про настанову людини до засадничих справ.

Стан нашої справи на Заході не дає причин ані до радости, ані до смутку, він лише вимагає ще наполегливішої, ще більш продуманої і послідовної праці.

443 ОСОБИ ЗГИНУЛИ В АВТОВИХ КАТАСТРОФАХ

Ню Йорк. — Під час чотириденних вакацій у зв'язку з „Днем Подяки" на шляхах цієї країни згинуло 443 особи, малощо більше від нормальних втрат, бо в ЗДА денно в автових катастрофах гине майже 100 осіб. В Ню Йоркському стейті згинуло 29 осіб, в Алабамі і Каліфорнії по 24, в Іллиной — 21, Пенсилвенії і Тексасі — по 19, і в Мишиґені — 18. В Ню Йорку поліція видала 7,219 квитків за неправильну їзду автом і 27 за їзду в п'яному стані.

● Д-р Ліон Ровзен із Уряду Публічного Здоров'я у Вашинґтоні заявив на зборах Лікарського Товариства в дистрикті Колумбія, що діти, які щасливо перебули деякі недуги з більшим успіхом поборюють навіть небезпечніші недуги у старшому віці, бо їхній організм набуває „бойового досвіду" в нищенні всяких вірусів.

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Доповідь А. А. Адамовича: „З історії українсько - білоруських літературних взаємин"

19-го жовтня відбулася пленарна конференція УВАН у ЗДА, яку відкрив М. О. Ветухів, підкресливши у вступному слові значення спільних проблем культурного розвитку тих народів, що проходили більш-менш один шлях. Проф. Адамович віддавна працює над проблемами, спільними для білорусів і українців і співпрацює з Академією від часу її заснування. М. О. Ветухів нагадав, що А. А. Адамович є автором недавно виданої англійською мовою праці „Опозиція проти совєтизації білоруської літератури".

Доповідач сказав, що він зупиниться тільки на кількох вузлових моментах в історії білоруської і української літератур. Він зауважив, що до 17-го століття літературний процес був спільний, українсько - білоруський. Тільки в 17-ому столітті, з часів барокко, український і білоруський процеси пішли окремо.

Постання в кінці 18-го століття новітньої української літератури знайшло відгомін на Білорусі. Під впливом Котляревського і білоруською мовою з'явилась „Енеїда на виварат", яка була написана в усякім разі пізніше 1812 року, бо в ній є згадки про війну 1812 року. Вона довго ходила в списках і була надрукована 1845 року. На розвиток білоруської літератури вона не мала такого впливу, як мала „Енеїда" Котляревського на українську літературу. Білоруська „Енеїда" була значно менша і написана одною з провінційних білоруських говірок.

А. А. Адамович докладно зупинився на зв'язках Шевченка з білоруською літературою. Шевченко кілька разів проїздив через Білорусь, був знайомий з білоруськими письменниками. Поет писав переспіви народніх білоруських пісень, які пізнав через посередництво Чечота, який опрацьовував їх польською мовою. Таким переспівом є, наприклад, відома поезія „Ой, діброво".

Десь в 1830 - 1840-х роках була написана білоруська поема „Тарас на Парнасі", що була реакцією на з'явлення в літературі Шевченка.

Білоруси не мали поета такої міри, як Шевченко, що, не перестаючи бути поетом, став народним пророком, бардом і трибуном. У білорусів такого чуда не було. Було кілька поетів, що кожний з них мав одну якусь рису, з багатьох, притаманних Шевченкові.

У білорусів був поет-кріпак Багрим, якого з молоду забрали на 25 років у салдаччину і він себе не виявив. Був Францішак Багушевич, який став народним трибуном, співцем боротьби за соціяльну правду. Поет Катусь оспівував національну славу, але справжнього національного барда з нього не вийшло. Янко Купало почасти був пророком. На ньому позначився безпосередній вплив Шевченка.

У 20-му столітті почалось інтенсивне національне відродження Білоруси. Після 1905 року постала леґальна білоруська преса, на яку звернули увагу і українці. В 1908 році в „Раді" була надрукована стаття Д. Дорошенка — „Білоруси та їх національне відродження", яка також була передрукована окремою брошурою і перекладена та видана білоруською мовою. З того часу білоруси почали вживати термін „відродження".

Доповідач висвітлив літературну діяльність Сергія Полуяна, білоруського літературного критика, який довго жив у Києві. Він писав в „Українській хаті" про білоруську поезію.

Поет Максим Багданович був неоклясиком, творив раніше ніж українські неоклясики. Він виступав за створення білоруської літератури на високому рівні, яка б увійшла до скарбниці світової літератури.

В двадцятих роках цього століття між українською і білоруською літературами були тісні зв'язки. Існували паралельні літературні організації. В кінці 20-ох років одночасно почався розгром і української і білоруської літератури. А. Адамович приходить до висновку, що українські і білоруські зв'язки є дуже міцні. Наведені в доповіді окремі моменти лише підкреслюють необхідність дальшого їх вивчення.

Після доповіді була дискусія. Ю. Шевельов відзначив, що роля Богдановича в білоруській літературі була подібна до ролі Лесі Українки в українській літературі — европеїзація літератури. В. Чапленко пригадав, що в молодих роках читав білоруських поетів і дуже цінив їх. Д-р Тумаш (білоруський дослідник, нагадав, що український політичний і літературний рух діяв на білорусів як каталізатор і зауважив, що українсько - білоруські відносини треба вивчати ширше.

М. О. Ветухів, закриваючи засідання, висловив побажання розпочати при Академії дослідження українсько - білоруських взаємин у різних ділянках, зокрема досліджувати сучасні білорусько - українські взаємини. Л. Д.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Зі Спорту

УСК „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ", НЮАРК — ВІСЛА СК 3:1 (1:0)

В неділю, 23-го листопада „Січ" гостила в себе доволі сильну „Віслу". По важких, але чисто ведених змаганнях, переможцем вийшла наша дружина, яка по 8-ох мистецьких змаганнях веде перед у табелі своєї групи з відношенням точок 16:0, та з відношенням воріт 30:8.

Останньої неділі присутні біля 200 осіб (замкнене грище) мали нагоду знову переконатися, що „Чорноморська Січ" цього року таки виграє не припадково, але що це вислід її кращої форми. В основному, однак, мусимо ствердити, що сама гра, хоч може і була на доброму поземі, для „Січі" була важкою, непродуктивною. Винен дещо і суддя, який чомусь в багатьох випадках робив рішення (для і проти „Січі") зрозумілі мабуть лише йому одному, і тому псував гру, і денервував публіку. Все ж таки змагуни „Січі" виявили, що можуть грати і комбінаційну гру. Особлито Коваль, Браншттетер і Фомовський виявили охоту і вмілість гарно загравати в полі. Ціла дружина грама жертвенно, амбітно і перемога є заслугою всіх разом. Склад „Січі": Мекдуґаль, Голюка, Поллок, Коваль, Шманько, Браншттетер, Каздоба, Дуткевич, Лясло, Кіралі, Лукич, Бакун. Ворота стрілили: Лясло (2) та Поллок 1.

„ЧОРНО... [...] УЧНІ 5:0.

„Ну, і що з того, що пр[...]грали, вони (УСК) теж укр[...]їнці" — ось слова одного [...] змагунів „Січі" змаганням [...] УСК-ом. Направду присм[...] було спостерігати, як моло[...] і недосвідчені ще в грі хлоп[...] з Нюарку були переконан[...] що УСК виграв заслужено, б[...] його змагуни мали більше ру[...]тини. Але спостережливе ок[...] не могло не добачувати, що [...] серед змагунів з Нюарку [...] багато надійних і що спра[...] їх перемог проти УСК-у не [...] чимсь далеким. Хлопці зма[...]гаються по спортовому, нем[...] зайвої злости і зависти, є ли[...]ше охота джентелменської п[...]ремоги... А це найважливіш[...] і тому направду, хоч програ[...]ли, проте будемо радо вітат[...] молодих „усківців" в Нюарк[...] щоб ще раз поміряти св[...] сили . . . (ix)

Стемфорд, Юнайтед — УСК, Ню Йорк, 2 : 5

Ню Йорк, 23-го листопад[...] — Коли противник вже в п[...]ших 7 хвилинах гри прова[...] 2 : 0, виглядало так, що і [...] разом УСК залишиться [...] ним своїй традиції устале[...] на протязі останніх кіль[...] літ: знову чергова прогр[...] у Стемфорді, або у най[...] щому випадку щаслива н[...] шена. Одначе краща тех[...] усківців, а передусім сил[...] воля перемогти, докон[...] свого. УСК не тільки що [...] рівняв втрачене, але вмі[...] добре комбінованою грою [...] сто „розклав" господарів, [...] майже через цілу другу [...] ловину змагань безпомічно [...] гали по грищі. Ворота здо[...] ли: Маркотіс 2, Копсініс, [...] ливайко, Збіковський по о[...] ному. Опікун команди В. С[...] рант.

Стемфорд Юнайтед, резер[...] — УСК, Ню Йорк, резер[...] 0 : 3

Чергова перемога резер[...] УСК-у у змаганнях, що ві[...] булися 23-го листопада, як[...]

[...]му. Опікун команди п. Ярема.

УСК, Новаки — Мінерва, Новаки, 1 : 0

Заслужена перемога усківських „малят". Ворота здобув Т. Свенс. Опікун команди п. [...]. Цмайло.

Іван Ссрант

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

БРУКЛИН, Н. Й. — Річні [з]бори Т-ва ім. Б. Хмельницьк[о]го, Відд. 158, відбудуться в суботу, 6-го грудня 1958 р., о год. [.]-ій веч., в УНДомі при 216-218 Grand St. Присутність всіх членів Т-ва і УНС — обов'язкова. На порядку нарад дуже важливі справи до полагодження. — Управа.

ПІТСБУРҐ, Па. — Місячні [з]бори 96 Від. відбудуться в неділю, 7-го грудня 1958 р., о год. [.]-ій по пол., в приміщенні First National Ukrainian Home — 723 [.] Carson St. На порядку: звіт [з]а 1958 р., вибір нового Уряду [н]а 1959 р. Просимо обов'язково явитися. Даток на Фонд „Свободи" і „Веселки" просимо [в]плачувати до Відділу або пря[м]о до В-ва „Свободи". — А. Й. [В]асилик, секр.

[В]СТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Посмертні Згадки

[ІВ]АН МОТИКА, довголітній член 344 Відд. УНСоюзу в Бавид Бруку, Н. Дж., помер 13-го листопада 1958 р. Покійний походив з с. Староміщена, пов. Скалат, Зах. Україна. Полишив у смутку дру[жину]... щина, пов. Скалат, Зах. Укра[їна]... внуків. Похорон відбувся 17 листопада 1958 р, при участі Родини, Приятелів та Членів Від., на цвинтар St. Josephs, Cemetery. — В. Й. П! Г. Ґеба, секр.

[П]ЕТРО ЛОПУХ, член Від. 57 УНСоюзу в Коговзі, Н. Й., помер 30-го жовтня 1958 р., Покійний походив з села Колодіївка, пов. Скалат, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Варвару, сина Юрка і доньку Марусю. Похорон відбувся 3-го листопада 1958, при участі Родини і Знайомих, з церкви св. Миколая в Трою, на парафіяльний цвинтар. — В. Й. П! Р. Мацюк, секр.

[С]ТЕФАН ВОВК, довголітній член Т-ва „Вільна Україна", Відд. 200 УНСоюзу в Озон Парку, Н. Й., помер 8-го листопада 1958 р., по довгій та тяжкій недузі, на 68-му році життя. Покійний народився в с. Дички, пов. Рогатин, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив 1913 р. і був добрим та чесним членом. Був також членом Горожанського Клюбу. Покійний полишив у великому смутку дружину Марію, сина Михайла, доньку Ольгу, невістку, зятя і 3-ох внуків, шваґра В. Ворґуль з родиною та рідню в Краю і тут в Америці в Стемфорді, Конн. Похорон відбувся 12-го листопада 1958 р., при участі Родини, Знайомих і Членів, з пох. заведення до української католицької церкви св. Володимира в Гемпстеді. Поховано Тлінні Останки на католицькому цвинтарі Holly Road, Westbury, L. I. — Вічна Йому Пам'ять. В. Ворґуль, секр.

РОЗШУКИ

Пошукую ДМИТРА МАРУЩАКА, с. Данила, ок. 40 років, кооператора з села Говилів Малий, пов. Теребовля, коло Тернополя, що після війни мав виїхати з Німеччини до Канади або ЗД-Америки. Хто знав би його адресу або його самого, прошу написати до: Софії СИДОР, 2017 West Superior Street, Chicago 12, Ill., USA

Рідня пошукує ІВАНА ЛУЦІВА, урodж. 5. 3. 1925 в Дережичах, пов. Дрогобич. Хто з товаришів-учасників бою під Бродами, де він, мабуть, був ранений, мав би якісь вісті про його долю, прошу подати на адресу: George E. FERENCEVYCH, 265 Liberty Avenue, Jersey City 7, N. J.

Пошукую тіточного брата, МИХАЙЛА ЗАЯЦЯ, із Телешниці Сяноі, пов. Лісько, який в 1939 році вийшов з польською армією на Мадярщину. Вісті слати на адресу: Anastazia SUCHY (Pikolycky), 207 W. Marcellus Street, Suracuse 4, N. Y. Заграничні часописи прошу про передрук.

ТАРЗАН, ч. 4170. Чи Чака ще раз нападе?

Після кількох брутальних минут щастя в битві перехилилося вбік підбадьорених Тарзаном сил.

А тим часом Сем опритомнів від рани і під час замішання знайшов нагоду втекти!

І коли мавполюд переглянув естраду, „Чака" вже зник!